

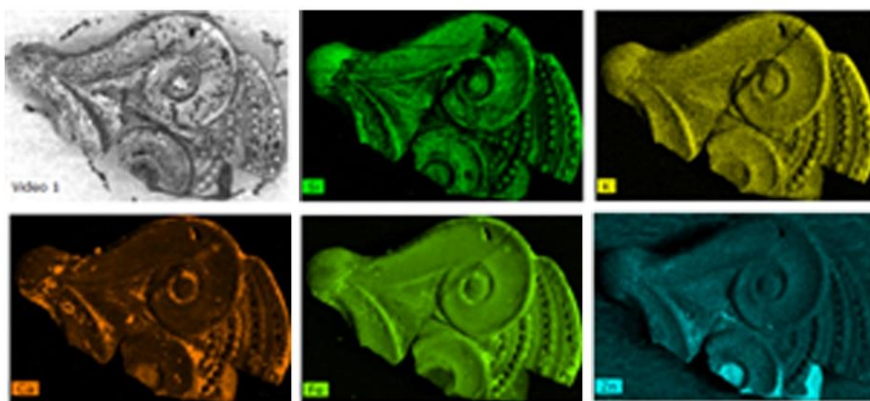
ΑΙΓΑΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Παρασκευή 8 Μαΐου 2026, ώρα 19:00

Σουηδικό Ινστιτούτο Αθηνών (Μητσαίων 9, σταθμός μετρό Ακρόπολη)

Πέρα από την επιφάνεια: Τεχνολογία και διάβρωση υαλωδών υλικών κατά την ΥΕΧ στο Αιγαίο (η διάλεξη θα γίνει στην αγγλική γλώσσα)

Αρτέμιος Οικονόμου (Fitch Laboratory, British School at Athens)

Στοιχειακοί χάρτες μέσω της μεθόδου MA-XRF από την επιφάνεια ενός μυκηναϊκού γυάλινου περιάπτου.

Το γυαλί με τη μακρά ιστορία του πάνω από 4000 χρόνια αντικατοπτρίζει μια πορεία που βασίζεται στην καινοτομία και τις πολιτισμικές ανταλλαγές. Κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού το γυαλί παραγόταν κυρίως στην Αίγυπτο και τη Μεσοποταμία. Εκτός αυτών οι Μυκηναίοι διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο, καθώς εμπλέκονταν κυρίως στην κατεργασία του γυαλιού και όχι στην πρωτογενή παραγωγή του.

Ο μυκηναϊκός πολιτισμός χαρακτηρίζεται από ανεπτυγμένη δεξιότητα η οποία, εκτός των άλλων, περιελάμβανε και τη μορφοποίηση γυαλιού και φαγεντιανής. Τα υαλώδη αυτά υλικά δεν χρησιμοποιούνταν μόνο για την κατασκευή χρηστικών αντικειμένων, αλλά κυρίως είχαν διακοσμητικό και συμβολικό ρόλο. Τέτοια αντικείμενα απαντώνται συχνά σε ταφές υψηλού κοινωνικού υπόβαθρου, γεγονός που αντανακλά τη σύνδεσή τους με την κοινωνική διαστρωμάτωση και την πολιτισμική αξία.

Το γυαλί παραγόταν συνήθως με τήξη ενός μείγματος πυριτίας (βότσαλα χαλαζία), αλκαλίων (τέφρα φυτών) και χρωστικών ουσιών (διάφορα ορυκτά), αποδίδοντας ιδιαίτερα αντικείμενα κυρίως μπλε χρώματος τα οποία ήταν ημιδιαφανή ή/και αδιαφανή. Η φαγεντιανή, από την άλλη πλευρά, παρασκευαζόταν με την κατασκευή ενός σώματος/πυρήνα με τη χρήση χαλαζιακής ύλης, το οποίο επικαλυπτόταν με υάλωμα, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο μια στιλπνή επιφάνεια. Τα υαλώδη αυτά υλικά είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στη διάβρωση λόγω της σύστασής τους και του ταφικού περιβάλλοντος, γεγονός που οδηγεί σε σημαντικές αλλοιώσεις των μακροσκοπικών χαρακτηριστικών τους.

Η παρούσα διάλεξη εστιάζει στην τεχνολογία και την προέλευση του γυαλιού της Ύστερης Εποχής του Χαλκού, που έχει εντοπιστεί στην Ελλάδα, καθώς και στην ανίχνευση των μηχανισμών διάβρωσης και των συναφών μεταβολών στη σύσταση της επιφάνειας των αντικειμένων, με τη βοήθεια σύγχρονων, μη επεμβατικών τεχνικών αιχμής.

Λίγα λόγια για τον ομιλητή

Ο Δρ. Αρτέμιος Οικονόμου είναι Υπεύθυνος Επιστημονικής Έρευνας (Scientific Research Officer) στο Εργαστήριο Fitch της Βρετανικής Σχολής Αθηνών. Είναι φυσικός-αρχαιόμετρος, διδάκτορας του Τμήματος Μηχανικών Επιστήμης Υλικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και κάτοχος δύο μεταπτυχιακών τίτλων στη Χημεία και Τεχνολογία Υλικών και στην Ιστορία-Θεωρία της Τέχνης-Επιμέλεια Εκθέσεων. Το ερευνητικό του έργο επικεντρώνεται στην εφαρμογή αναλυτικών τεχνικών, που αποσκοπούν στην κατανόηση ποικίλων θεμάτων, τα οποία σχετίζονται με αρχαιολογικά και ιστορικά υλικά. Έχει λάβει χρηματοδοτήσεις και υποτροφίες από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΛΙΔΕΚ), το Ίδρυμα Λεβέντη, την Ευρωπαϊκή Ένωση (Marie Curie Post-Doctoral Fellowship-IEF) και την Αμερικάνικη Σχολή Κλασικών Σπουδών Αθηνών. Διετέλεσε Honorary Research Fellow του Τμήματος Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου του Nottingham, ενώ σήμερα κατέχει τη θέση του Θεματικού Εκδότη (Associate Editor) στα διεθνή επιστημονικά περιοδικά *Journal of Archaeological Science: Reports*, *Heritage Journal* και *Encyclopedia Journal*. Η έρευνά του έχει δημοσιευθεί σε μονογραφίες, βιβλία, επιστημονικά περιοδικά με κριτές και σε πρακτικά συνεδρίων, ενώ έχει λάβει μέρος σε διεθνή και εθνικά σχετικά επιστημονικά συνέδρια. Έχει διδάξει επί σειρά ετών σε πανεπιστήμια της Ελλάδος και του εξωτερικού. Είναι μέλος εθνικών και διεθνών Εταιρειών και Συλλόγων: Ελληνική Αρχαιομετρική Εταιρεία (εκλεγμένος Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.), Society of Archaeological Sciences (SAS), Association Internationale pour l' Histoire du Verre (AIHV), Association for the History of Glass (AHG), κ.ά.